

УДК 351.84:35.072.2:342.5 (477)

DOI: <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2026-17-218-225>

Столярський Павло, аспірант кафедри публічного управління та адміністрування Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Ґжицького

Stolyarsky Pavlo, postgraduate student of the Department of Public Management and Administration of the Stepan Gzhytsky Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnology

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-8687-2708>

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ПОСЛУГ ДЛЯ ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ ТА ВРАЗЛИВИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ

IMPROVEMENT OF ORGANIZATIONAL AND MANAGEMENT TOOLS TO ENSURING ACCESSIBILITY OF SERVICES FOR DEFENDERS OF UKRAINE AND VULNERABLE POPULATION

Анотація. У статті досліджено організаційно-управлінські інструменти, спрямовані на забезпечення безперешкодного, фізичного та територіального доступу до місцевих послуг на рівні територіальних громад. Окреслено ключові виклики 2026 р., пов'язані зі стрімким зростанням кількості громадян, які потребують особливої уваги та всебічної підтримки з боку органів влади, зокрема захисників України, їхніх родин, внутрішньо переміщених осіб та людей із порушеннями фізичного чи психологічного розвитку.

Обґрунтовано необхідність докорінного перетворення діяльності органів місцевого самоврядування на засадах правозабезпечувальної доктрини та людиноцентричності, де на зміну застарілим бюрократичним процедурам приходить культура гостинності та адресності допомоги. На основі аналізу сучасних наукових джерел та чинного законодавства висвітлено сутність комплексного підходу до розбудови безбар'єрного середовища всередині громад.

Визначено роль просторової розгалуженості у подоланні нерівності між жителями великих міст та малих віддалених поселень через розширення мережі віддалених робочих місць та запуск мобільних пунктів обслуговування. Особливу увагу приділено організаційним аспектам спрощення чинних процедур взаємодії, впровадженню інституту помічників ветеранів, а також поєднанню фізичного облаштування приміщень із доступністю інформаційних матеріалів для вразливих верств населення.

Доведено, що поєднання територіальної наближеності, безбар'єрності простору та залучення громадськості до оцінювання результативності праці посадовців дозволяє створити цілісну систему повсюдності послуг. Сформульовані рекомендації спрямовані на практичне вдосконалення місцевих програм підтримки та створення належних умов для тривалого життєвого згуртування населення у межах єдиного безпечного простору. У результаті дослідження запропоновано дієві управлінські рішення для зміцнення грошової спроможності громад, оптимізації кадрового забезпечення у сільській місцевості та налагодження зв'язків між державними установами і самоврядними органами.

Ключові слова: публічне управління, місцеве самоврядування, територіальні громади, місцеві послуги, безперешкодний доступ, безбар'єрність, захисники України, вразливі верстви населення.

*Corresponding author

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

ISSN 2786-6246 (print)
ISSN 2786-9091 (online)

Abstract. The article examines organizational and managerial tools aimed at ensuring unhindered, physical and territorial access to local services at the level of territorial communities. The key challenges of 2026 are outlined, related to the rapid growth in the number of citizens who require special attention and comprehensive support from the authorities, in particular, defenders of Ukraine, their families, internally displaced persons and people with physical or psychological disabilities.

The need for a radical transformation of the activities of local government bodies on the principles of law enforcement doctrine and human-centricity is substantiated, where outdated bureaucratic procedures are replaced by a culture of hospitality and targeted assistance. Based on the analysis of modern scientific sources and current legislation, the essence of a comprehensive approach to building a barrier-free environment within communities is highlighted.

The role of spatial sprawl in overcoming inequality between residents of large cities and small remote settlements through the expansion of the network of remote workplaces and the launch of mobile service points is determined. Particular attention is paid to the organizational aspects of simplifying existing interaction procedures, introducing the institute of veteran assistants, as well as combining the physical arrangement of premises with the availability of information materials for vulnerable segments of the population.

It is proven that the combination of territorial proximity, barrier-free space and public involvement in assessing the effectiveness of officials' work allows creating a holistic system of ubiquity of services. The formulated recommendations are aimed at practical improvement of local support programs and creation of appropriate conditions for long-term life cohesion of the population within a single safe space. As a result of the study, effective management solutions were proposed to strengthen the financial capacity of communities, optimize staffing in rural areas and establish ties between state institutions and local governments.

Keywords: public administration, local self-government, territorial communities, local services, barrier-free access, barrier-free, defenders of Ukraine, vulnerable segments of the population.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку місцевого самоврядування в Україні, зумовлений глибокими змінами у просторовому устрої та тривалими безпековими викликами воєнного часу, висуває нові вимоги до якості та швидкості взаємодії між владою та громадянами. Головна суперечність сьогодення полягає в розриві між юридично закріпленими правами людини на отримання життєво важливих послуг та реальною спроможністю громад забезпечити ці права на усій своїй території, особливо у віддалених чи зруйнованих поселеннях. Ситуація загострюється стрімким збільшенням кількості мешканців, які потребують особливої уваги та підтримки насамперед захисників України із бойовим досвідом, родин воїнів, внутрішньо переміщених осіб та людей із порушеннями фізичного чи психологічного розвитку.

Традиційні управлінські підходи, що базувалися на очікуванні особистого звернення громадянина до установи, виявилися неспроможними в умовах обмеженого транспортного сполучення, періодичних вимкнень світла та значного психологічного напруження в суспільстві. Органи місцевої влади часто стикаються з браком дієвих організаційних рішень для створення дійсно безперешкодного середовища, яке б поєднувало територіальну наближеність, фізичну безбар'єрність приміщень і доступність інформації. Наявні інструменти надання послуг розпорошені між різними відомствами, що змушує вразливі верстви населення долати додаткові бюрократичні перешкоди замість отримання комплексної допомоги в одному місці за принципом «громада для людини».

Брак коштів у місцевих бюджетах, плінність кадрових ресурсів у сільській місцевості, недосконалість зв'язків між державними установами і самоврядними органами посилюють просторову нерівність серед жителів. За таких обставин виникає гостра потреба у розробці та впровадженні чітких організаційно-управлінських важелів, які дозволять перебудувати систему надання місцевих послуг на засадах повсюдності, гостинності та адресності, перетворюючи органи влади на дієвий правозахисний та підтримуючий осередок.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Усвідомлення стратегічної важливості розбудови безперешкодного простору трансформувало питання доступності місцевих послуг на один із ключових векторів сучасного наукового дискурсу. Вагомий внесок у дослідження механізмів підтримки громадян в умовах воєнного часу зробив Ю. Сахарук [1], який проаналізував підходи до роботи з внутрішньо переміщеними особами та висвітлив значення використання електронних засобів для подолання їхньої суспільної відчуженості.

Водночас організаційно-правові підвалини безперешкодного доступу воїнів до суспільних благ досліджує Б. Торохтій [2], обґрунтовуючи доцільність спрощення чинних процедур та запровадження інституту помічників ветеранів. Не менш важливими є напрацювання В. Кондратенка [3], який розкрив сутність діяльності влади через призму захисту прав осіб із порушеннями фізичного розвитку, доводячи пріоритетність людиноцентричної взаємодії між можновладцями та людиною.

Питання перебудови державного управління у сфері лікувально-соціального забезпечення воїнів розглядає А. Паснок [4], наголошуючи на необхідності зміцнення грошової спроможності громад та відмови від застарілих зразків підтримки. Попри значну цінність цих здобутків, у працях переважно розглядаються або загальні напрями соціальної політики держави, або окремі електронні засоби зв'язку, що залишає поза увагою питання просторової доступності у віддалених поселеннях. Недостатньо вивченим залишається поєднання фізичного, інформаційного та територіального доступу в єдине управлінське рішення на рівні місцевого самоврядування.

Мета дослідження. Метою представленої статті є удосконалення організаційно-управлінського інструментарію, що спроможний забезпечити безперешкодність та високу якість надання місцевих послуг захисникам України та вразливим верствам населення безпосередньо у межах територіальних громад.

Виклад основного матеріалу. Перебудова системи взаємодії між органами місцевого самоврядування та жителями територіальних громад вимагає докорінного переосмислення самої сутності діяльності посадових осіб. В умовах тривалих безпекових загроз застаріла модель, заснована на відособленому очікуванні заявників у центральних установах, остаточно втратила свою дієвість. На зміну їй приходить правозабезпечувальна доктрина, яка визначає головним обов'язком самоврядних органів не контроль, а захист та практичне утвердження прав кожної людини.

Першочерговим організаційним важелем у цьому процесі є подолання просторової нерівності, що виникає через значну географічну віддаленість багатьох поселень від адміністративного центру громади. Мешканці сіл та селищ часто позбавлені можливості дістатися до центральних офісів через руйнування шляхів або брак транспортного сполучення. Для розв'язання цієї проблеми керівництво громад має застосувати механізм максимального територіального розгалуження точок доступу до послуг. Це досягається шляхом розширення повноважень старост та створення мережі віддалених робочих місць для уповноважених службовців безпосередньо в округах.

Такий крок дозволяє наблизити первинне приймання документів до місць проживання громадян, особливо це важливо для захисників України із підірваним здоров'ям, літніх людей та внутрішньо переміщених осіб. Створення таких робочих місць потребує забезпечення приміщень належним технічним обладнанням, тривким зв'язком та захищеними каналами передачі даних. Кожен службовець на периферії повинен мати можливість у реальному часі взаємодіяти з державними реєстрами. Наступним логічним кроком у цьому напрямі стає впровадження пересувних пунктів обслуговування, обладнаних автомобілів для виїздів у найвіддаленіші села та до домівок маломобільних громадян.

Важливим кроком на шляху розбудови спроможної системи допомоги є впровадження науково обґрунтованих суспільних прийомів та упорядкованих способів діяльності органів влади. Сама суть таких прийомів, що історично походять від поєднання глибокого знання, майстерності та закону, полягає у створенні чіткої послідовності дій для досягнення передбачуваних результатів. У

сучасних умовах розбудови громад використання подібних суспільних способів роботи забезпечує раціональність, точність і високу успішність процесів, спрямованих на покращення життя мешканців, що дозволяє місцевому самоврядуванню діяти за чітко визначеними настановами, командами та вимогами, що створює передумови для отримання допомоги із заздалегідь визначеними корисними властивостями.

Застосування цих суспільних прийомів безпосередньо пов'язане з дотриманням високих звичаєвих та повсякденних правил честі та поваги до людини. Саме ці внутрішні правила громади визначають межі та спрямованість використання будь-яких управлінських дій. Їхнє поєднання з практичною роботою створює умови для гуманного, об'рунтованого та чуйного надання допомоги кожному, хто цього потребує. Особливого значення такий багатовимірний підхід набуває під час роботи з сім'ями внутрішньо переміщених осіб та захисниками України, вимагаючи одночасного поєднання душевного спокою, життєвого устрою, грошової та правової підтримки.

У межах цієї діяльності першочергове місце посідає завчасне запобігання виникненню суспільних чи життєвих труднощів, яке має здійснюватися на трьох взаємопов'язаних рівнях. Перший загальносуспільний, спрямований на покращення загальних умов буття через повчальні програми; другий особливий, орієнтований на усунення чітко визначених загроз, як-от родинні негаразди; і третій особистісний, що достеменно враховує потреби кожної окремої людини або родини. Таким чином, розгортання впорядкованих суспільних прийомів дозволяє перетворити діяльність службовців на передбачувану та надійну систему. Поєднання просторового наближення, про яке йшлося раніше, із профілактичними заходами захисту створює дієвий зразок взаємодії у громаді.

Ефективне розгортання організаційних важелів на місцях неможливе без міцного правового підґрунтя, яке визначає межі та обов'язки органів влади. Вітчизняна нормативна база у сфері захисту воїнів та вразливих верств населення спирається на низку засадничих законів, які гарантують право на отримання місцевих послуг, лікувальне та житлово-комунальне забезпечення, допомогу в працевлаштуванні й веденні власної справи. Окреме місце в цій системі посідають приписи, які регламентують діяльність місцевого самоврядування, зобов'язуючи громади не просто надавати життєво необхідні блага, а й деталізувати порядок їх отримання через ухвалення чітких рішень і розпоряджень. Це створює дієвий правовий щит для кожного захисника України та людини, яка опинилася у скрутних обставинах.

Водночас суто законодавчих норм часто недостатньо для подолання повсякденних життєвих перешкод, що вимагає впровадження довгострокових державних задумів і стратегій. Головним дороговказом у цьому напрямі є загальнодержавна політика безперешкодності, розрахована на період до 2030 р. [5], яка передбачає усунення будь-яких обмежень від фізичного облаштування будівель до вільного доступу до знань та суспільного життя. Відповідно до цих стратегічних завдань, органи влади на місцях мають розробляти власні чіткі плани дій, спрямовані на спрощення процедур взаємодії, підвищення якості обслуговування та впровадження безбар'єрних маршрутів безпосередньо всередині кожного поселення.

Особлива роль у забезпеченні повсюдності послуг належить поєднанню територіальних кроків із сучасними електронними засобами взаємодії. Створення єдиних державних майданчиків і цифрових платформ для воїнів дозволяє громадянам дізнаватися про свої права, пільги та доступні програми безпосередньо з дому, використовуючи єдине вікно доступу. Для громад це означає необхідність узгодження місцевих інформаційних систем із загальнодержавними базами даних, що дає змогу уповноваженим службовцям у селах оперативно розглядати звернення та уникати зайвої паперової тяганини.

Таким чином, наявність розгалуженої системи законів, урядових постанов та стратегічних планів створює всі умови для перетворення громад на простір рівних можливостей. Поєднання правових гарантій та електронних інструментів, про які йшлося вище, дозволяє зняти надмірне бюрократичне навантаження з вразливих верств населення. Це відкриває шлях для наступного

кроку практичного переобладнання приміщень і розбудови фізичної безбар'єрності, яка є видимим проявом поваги громади до своїх захисників.

Перенесення правових гарантій та стратегічних урядових рішень у повсякденне життя територіальних громад розпочинається з докорінного переобладнання простору, де мешканці безпосередньо взаємодіють із представниками влади. Фізична безбар'єрність будівель є першим і найбільш промовистим свідченням реального впровадження правозабезпечувальної доктрини на місцях. Будь-які адміністративні приміщення, архітектурні об'єкти та прилеглі території мають бути пристосовані до потреб маломобільних груп населення, що вимагає від керівництва громад системного проведення будівельного оцінювання та виділення цільових коштів на усунення перешкод.

Практичне виконання цих завдань передбачає не просто встановлення зовнішніх підйомників чи пандусів, а комплексне облаштування внутрішнього простору установ за принципами загальної зручності. Вхідні групи мають бути оснащені автоматичними дверима та тактильними смугами для громадян із порушеннями зору, а самі зали обслуговування, розташовуватися виключно на перших поверхах приміщень для уникнення потреби підйому сходами [6]. Важливим організаційним важелем є також пониження висоти робочих столів та стійок приймання документів, що дозволяє вільно взаємодіяти зі службовцями людям у кріслах колісних та захисникам України, які проходять важке фізичне відновлення після поранень.

Окрему увагу в межах розбудови безперешкодного простору слід приділити інформаційній доступності, яка є невід'ємною складовою фізичного комфорту. Усі вказівники, назви кабінетів та зразки документів у приміщеннях органів місцевого самоврядування мають дублюватися великим виразним шрифтом та рельєфно-крапковим письмом. Окрім цього, зали очікування доцільно обладнувати звуковими маяками та електронними табло, які дублюють голосом та графічно рух черги, забезпечуючи повну самостійність та психологічний спокій відвідувачів із різними особливостями здоров'я.

Таким чином, усунення фізичних та інформаційних перешкод всередині громад дозволяє кожному мешканцю почуватися повноправним членом суспільства, не зазнаючи приниження через власну безпорадність перед зачиненими дверима чи крутими сходами. Створення такого безперешкодного середовища є матеріальною основою сервісної моделі управління. Це дозволяє перейти до наступного, не менш важливого кроку підготовки кадрового потенціалу, навчання службовців етиці спілкування та впровадження інституту помічників ветеранів для чуйного супроводу громадян.

Якісне перетворення діяльності органів місцевого самоврядування вимагає рішучої відмови від застарілих поглядів на підтримку захисників України та вразливих верств населення. Сьогодні в експертному середовищі дедалі чіткіше усвідомлюється згубність виключно грошового підходу, який обмежується наданням дрібних преференцій, як-от разові виплати чи знижки на комірне. Такий хибний шлях не розв'язує глибоких життєвих проблем, а лише підштовхує людину до тривалої залежності від державної скарбниці. Замість цього влада на місцях має зосередитися на вирошуванні економічної самостійності та життєвої стійкості громадян через розгортання повчальних програм, надання ремеслових знань, перекваліфікацію та дієвий супровід у розбудові власної справи, що дозволяє людині з бойовим досвідом стати самодостатнім та успішним діячем у цивільному житті.

У цьому контексті діяльність посадовців набуває вираженого правозабезпечувального та правозахисного змісту, де головним завданням стає не просто паперове закріплення пільг, а створення умов для їх реального втілення. Сама лише наявність законів про рівність, безперешкодність чи лікувальне відновлення для осіб із порушеннями фізичного розвитку не означає, що людина може вільно скористатися своїми правами. Саме тому місцева влада має виступати головним захисником інтересів мешканців, усуваючи будь-які прояви байдужості чи зневаги гідності з боку службовців.

Головним обов'язком самоврядних органів є побудова такої системи взаємодії, де кожен крок посадовця спрямований на практичне підтвердження конституційного правила: утвердження прав людини є найвищим покликанням держави [7]. Для втілення цих засад на практиці особливого значення набуває виховання високої посадової відповідальності та культури гостинності серед самих службовців територіальних громад. Працівники, які щодня взаємодіють із виснаженими війною громадянами, мають володіти основами чуйного спілкування та вмінням розпізнавати приховані потреби відвідувачів.

Важливим організаційним кроком у цьому напрямі стає залучення громадських об'єднань, ветеранських спілок та рад переселенців до формування навчальних програм для працівників місцевої влади, що дозволяє усунути правове невігластво та підготувати персонал до професійного супроводу маломобільних жителів як у центральних установах, так і на віддалених робочих місцях. Остаточне розв'язання проблеми доступності місцевих послуг вимагає створення надійного господарського підґрунтя, спроможного підтримати всі організаційні зміни потрібними коштами. Керівництву громад необхідно відмовитися від розпорошеного використання грошей між різними відомствами і перейти до формування єдиних цільових програм безперешкодності.

Фінансування таких заходів має відбуватися не лише за рахунок місцевої скарбниці, а й через залучення додаткових позабюджетних джерел благодійних внесків, коштів вітчизняних підприємців та спільних господарських проєктів із сусідніми громадами, що дозволить накопичити ресурси для технічного облаштування сільських округів та придбання пересувних пунктів обслуговування, перетворюючи наміри на реальні матеріальні здобутки. Поряд із грошовим забезпеченням, вирішальним важелем для подолання перешкод є запровадження дієвого нагляду за якістю роботи посадовців, де головним суддею має виступати сама громада.

Оцінювання результативності праці службовців повинно повністю позбутися застарілих паперових звітів, які лише приховують реальний стан справ [8]. Час витрачений людиною на очікування у черзі, відсутність обґрунтованих скарг від захисників України, швидкість розгляду заяв у віддалених селах та рівень задоволеності вразливих верств населення, який визначається через постійні опитування та роботу гарячих ліній зв'язку. Організаційне втілення цієї системи контролю має спиратися на участь представників громадськості, які мають отримати право безпосереднього впливу на долю посадовців.

Члени ветеранських рад та спілок переселенців повинні залучатися до проведення раптових перевірок безбар'єрності приміщень та оцінки чуйності персоналу під час приймання громадян. Якщо за результатами такого громадського оцінювання робота певного підрозділу чи окремого службовця визнається незадовільною, це має ставати законною підставою для позбавлення премій, притягнення до відповідальності або звільнення з посади за невідповідність цінностям поваги до людини. Таким чином, запропонований нами комплекс дій дозволяє повністю подолати нерівність усередині громад та перетворити органи місцевого самоврядування на відкриті, безперешкодні та чуйні осередки допомоги.

Висновки. Ефективне розв'язання виявлених управлінських проблем безпосередньо залежить від застосування обґрунтованого комплексу організаційних важелів, що підвищують рівень доступності місцевих послуг для захисників України та вразливих верств населення. Перебудова системи місцевого самоврядування вимагає рішучого переходу від застарілих бюрократичних зразків і хибного пільгового утримання до проактивної правозабезпечувальної діяльності. Впровадження територіального розгалуження точок доступу через розвиток старостинських округів, віддалених робочих місць та пересувних пунктів обслуговування повністю долає просторову нерівність між жителями громад.

Поєднання фізичного переобладнання приміщень із інформаційною безперешкодністю створює матеріальну основу для утвердження людської гідності та психологічного спокою кожного громадянина із бойовим досвідом чи порушеннями фізичного розвитку. Надійна розбудова безбар'єрного середовища вимагає фінансового зосередження коштів у межах єдиних цільових програм, залучення позабюджетних ресурсів та благодійних внесків. Наріжним каменем цих змін є

виховання високої посадової відповідальності та культури гостинності серед службовців через їхнє постійне навчання за участю громадськості.

Ключовою умовою тривалості перетворень є впровадження прозорих показників результативності праці посадовців та надання ветеранським радам і спілкам переселенців права здійснювати жорсткий нагляд за якістю обслуговування. Подальші наукові пошуки у цьому напрямі доцільно пов'язати з вивченням досвіду міжгромадського господарського співробітництва задля спільного утримання мобільних осередків допомоги у віддалених та прикордонних землях України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Сахарук Ю.П. Сучасні підходи до соціальної роботи з внутрішньо переміщеними особами в умовах воєнного стану. *Публічне управління та соціальна робота*. 2024. №2. С. 72–79. DOI: <https://doi.org/10.32782/3041-1319/2024-2-12>.
2. Торохтій Б.Г. До питання реалізації принципу безбар'єрності у доступі ветеранів до публічних послуг. *Правовий часопис Донбасу*. 2026. Вип. 1. С. 76–81. DOI: <https://doi.org/10.32782/2523-4269-2026-94-76-81>.
3. Кондратенко В.М. Теоретико-правовий зміст адміністративної діяльності публічної влади у сфері забезпечення прав і свобод осіб з інвалідністю. *Наукові записки. Серія: Право*. 2022. Вип. 13. С. 66–70. DOI: <https://doi.org/10.36550/2522-9230-2022-13-66-70>.
4. Паєнок А. Механізми державного управління медико-соціальним забезпеченням ветеранів в Україні: сучасний стан та проблеми реалізації. *Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення*. 2025. Вип. 14. С. 86–93. <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2025-14-86-93>.
5. Шевченко Р.П. Удосконалення механізмів публічного управління для забезпечення доступу ветеранів до соціальних послуг в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2024. № 2. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2024.2.25>.
6. Наливайко І.О. Ефективність правового регулювання соціальних стандартів та гарантій: проблеми та перспективи. *Наукові перспективи*. 2023. № 37(7). С. 494–509. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-7\(37\)-494-509](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-7(37)-494-509).
7. Слозанська Г., Біронт О. Послуга соціальної адаптації ветеранів та членів їх сімей: практика надання та перспективи розвитку в Україні. *Social Work and Education*. 2025. Vol. 12. № 4. С. 367–374. DOI: 10.25128/2520-6230.25.4.8.
8. Мальований М.І., Улянич Ю.В., Підлубна О.Д. Професійна та соціальна адаптація військовослужбовців, ветеранів та членів їхніх сімей в Україні. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. 2022. № 101 (2). С. 197–207. DOI: 10.32782/2415-8240-2022-101-2-197-207.

REFERENCES

1. Sakharuk, Yu.P. (2024). Suchasni pidkhody do sotsialnoi roboty z vnutrishno peremishchenymy osobamy v umovakh voiennoho stanu [Modern approaches to social work with internally displaced persons under martial law]. *Publichne upravlinnia ta sotsialna robota – Public Administration and Social Work*, 2, 72-79. <https://doi.org/10.32782/3041-1319/2024-2-12> [in Ukrainian].
2. Torokhtii, B.H. (2026). Do pytannia realizatsii pryntsypu bezbar'iernosti u dostupi veteraniv do publichnykh posluh [On the issue of implementing the principle of barrier-free access for veterans to public services]. *Pravovyi chasopys Donbasu – Donbas Law Journal*, 1, 76-81. <https://doi.org/10.32782/2523-4269-2026-94-76-81> [in Ukrainian].
3. Kondratenko, V.M. (2022). Teoretyko-pravovyi zmist administrativnoi diialnosti publichnoi vlady u sferi zabezpechennia prav i svobod osib z invalidnistiu [Theoretical and legal content of administrative activities of public authorities in the sphere of ensuring the rights and freedoms of persons with disabilities]. *Naukovi zapysky. Seriya: Pravo – Scientific Notes. Series: Law*, 13, 66-70. <https://doi.org/10.36550/2522-9230-2022-13-66-70> [in Ukrainian].
4. Paienok, A. (2025). Mekhanizmy derzhavnoho upravlinnia medyko-sotsialnym zabezpechenniam veteraniv v Ukraini: suchasnyi stan ta problemy realizatsii [Mechanisms of state management of medical and social security of veterans in Ukraine: current state and problems of implementation]. *Publichne upravlinnia: kontseptsii, paradyhma, rozvytok, udoskonalennia – Public Administration: Concepts, Paradigms, Development, and Improvement*, 14, 86-93. <https://doi.org/10.36550/2522-9230-2022-13-66-70> [in Ukrainian].
5. Shevchenko, R. P. (2024). Udoskonalennia mekhanizmiv publichnoho upravlinnia dlia zabezpechennia dostupu veteraniv do sotsialnykh posluh v Ukraini [Improvement of public administration mechanisms to ensure veterans' access to social services in Ukraine]. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok – Public Administration: Improvement and Development*, 2. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2024.2.25> [in Ukrainian].
6. Nalyvaiko, I.O. (2023). Efektyvnist pravovoho rehuliuвання sotsialnykh standartiv ta harantii: problemy ta perspektyvy [The effectiveness of legal regulation of social standards and guarantees: problems and prospects]. *Naukovi perspektyvy – Scientific Perspectives*, 37(7), 494-509. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-7\(37\)-494-509](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-7(37)-494-509) [in Ukrainian].
7. Slozanska, H., & Biront, O. (2025). Posluha sotsialnoi adaptatsii veteraniv ta chleniv yikh simei: praktyka nadannia ta perspektyvy rozvytku v Ukraini [Social adaptation service for veterans and their family members: practice of provision and development prospects in Ukraine. *Social Work and Education*]. *Social Work and Education*, 12: 4, 367-374. DOI: 10.25128/2520-6230.25.4.8 [in Ukrainian].
8. Malovanyi, M.I., Ulianych, Yu.V., & Pidlubna, O.D. (2022). Profesiina ta sotsialna adaptatsiia viiskovosluzhbovtiv, veteraniv ta chleniv yikhnykh simei v Ukraini [Professional and social adaptation of military personnel, veterans and their family members in Ukraine].

members of their families in Ukraine]. *Zbirnyk naukovykh prats Umanskoho natsionalnoho universytetu sadivnytstva – Collection of Scientific Papers of the Uman National University of Horticulture*, 101 (2), 197-207. DOI: 10.32782/2415-8240-2022-101-2-197-207 [in Ukrainian].

Історія статті / Article history:

Подано до редакції / Submitted to the editorial office (09.07.2026);

Прийнято до друку / Accepted for publication (23.09.2026);

Опубліковано / Published (10.10.2026)